

Uchwała Nr 13/748/2018

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 23 maja 2018 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LXVII/770/18 Rady Miejskiej w Mosinie z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji, w części obejmującej:

- wyrażenie o treści: „Uzasadnienie złożenia deklaracji:
 - Zamieszkanie nowego mieszkańca
 - Zamieszkanie nowonarodzonego dziecka
 - Przyjazd mieszkańca z zagranicy
 - Zgon osoby zamieszkującej na nieruchomości
 - Wyprowadzenie się mieszkańca
 - Inny/podać jaki” zamieszczone w części B załącznika do uchwały;
- pkt 4 Pouczenia w załączniku do uchwały w brzmieniu: „Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 ze zm.) w razie niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji właściwy organ określa w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę dostępne dane właściwe dla wybranej przez radę gminy metody, a w przypadku ich braku – uzasadnione szacunki”.
- pkt 5 Pouczenia w załączniku do uchwały w brzmieniu: „W przypadku podpisania deklaracji przez pełnomocnika, zgodnie z art. 80a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.).”

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 2 maja 2018 r. Rada Miejska w Mosinie, powołując się na przepisy art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunki i tryb składania deklaracji.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła przedstawicieli Miasta i Gminy Mosina o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, z powodu sprzeczności jej postanowień z przepisami prawa, wyznaczając jednocześnie termin badania na dzień 23 maja 2018 r.

Rozpoznając sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy, a stosownie do pkt 8 – podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Przepisem rangi ustawowej, zawierającym upoważnienie dla Rady Miejskiej do podjęcia uchwały Nr LXVII/770/18 z dnia 26 kwietnia 2018 r. jest art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten stanowi m.in., iż:

„Rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

1) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji”.

Określając wzór deklaracji Rada Miejska w Mosinie winna zatem działać w granicach zakreślonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nie jest również właściwe stanowienie w zakresie już unormowanym ustawą (chyba że ustawa to przewiduje), a tym bardziej modyfikowanie zapisów ustawowych. Zasadą zaś jest, że organy władzy publicznej obowiązane są działać w granicach i na podstawie prawa.

Odnosząc powyższe do uchwały Rady Miejskiej w Mosinie wskazać należy, że w części B załącznika obejmującego Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, Rada zamieściła zapisy w brzmieniu:

„Uzasadnienie złożenia deklaracji:

- Zamieszkanie nowego mieszkańca
- Zamieszkanie nowonarodzonego dziecka
- Przyjazd mieszkańca z zagranicy
- Zgon osoby zamieszkującej na nieruchomości
- Wyprowadzenie się mieszkańca
- Inny/podać jaki”

Kolegium Izby wskazuje, że obowiązek pisemnego uzasadnienia powodu złożenia deklaracji wykracza poza przepisy art. 6n ust. 1 i art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby wskazuje, że przepis art. 81 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w brzmieniu „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji wraz z dołączonym pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty (...)” obowiązywał do 31 grudnia 2015 r. Od 1 stycznia 2016 r. na mocy art. 1 pkt 74 lit. a ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1649, z późn. zm.) zostało zmienione brzmienie art. 81 § 2 w następujący sposób: „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji”.

Z powyższego wynika, że od dnia 1 stycznia 2016 r. przepisy ustawy Ordynacja podatkowa nie nakładają na podatników - właścicieli nieruchomości obowiązku pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty deklaracji. Tym samym - uwzględniając również, że rady gmin nie mają uprawnienia do nakładania takich obowiązków na podatników - należy przyjąć, że nie jest możliwe, aby w deklaracji dot. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamieszczać zapisy obligujące podatników – właścicieli nieruchomości do złożenia pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty.

Ponadto, Rada Miejska w Mosinie ustalając wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w załączniku do uchwały zamieściła w Pouczeniu wyrażenia:

- pkt 4 w brzmieniu: „Zgodnie z art. 6o ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 ze zm.) w razie niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji właściwy organ określa w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę dostępne dane właściwe dla wybranej przez radę gminy metody, a w przypadku ich braku – uzasadnione szacunki”.
- pkt 5 w brzmieniu: „W przypadku podpisania deklaracji przez pełnomocnika, zgodnie z art. 80a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.).”

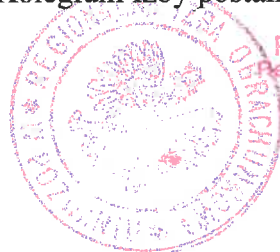
które w ocenie Kolegium Izby wykraczają poza dyspozycję art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby wskazuje, że stosownie do ww. przepisu wzór deklaracji obejmuje objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Regulowanie zaś w objaśnieniach innych kwestii, takich jak: określenie wysokości opłaty w drodze decyzji, nie znajduje uzasadnienia i wykracza poza regulacje wynikające z ustawy. Z kolei zapis zawarty w pkt 5 Pouczenia jest niekompletny a przez to niezrozumiały.

Mając powyższe na względzie Kolegium stwierdziło nieważność zapisów w załączniku do uchwały zawartych w pkt 4 i 5 Pouczenia.

Kolegium Izby informuje, że pozostawiło w załączniku regulacje zawarte w pkt 2 i 3 objaśnień z uwagi na brak w części wstępnej wzoru deklaracji informacji o terminach jej składania, a ich zamieszczenia wymaga przepis ustawy. Rada jednak winna w sposób właściwy uregulować tę kwestię we wzorze deklaracji, mając na względzie zapisy art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy, obligujące do zamieszczenia w nim informacji o terminach składania deklaracji.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

24.10.2018
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.